

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel: DJ-1553850
Naam opsteller voorstel	: Caroline Schrurs (0495-575338)	Zaaknummer: 1553847
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Verwervingsvorm Jeugdbescherming en Jeugdreclassering vanaf 2023.

Voorstel

1. Met de vier jeugdregio's in Limburg gezamenlijk op te trekken als het gaat om de nieuwe verwerving voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering per 1 januari 2023 en verder;
2. In te stemmen met het verlenen van subsidie als verwervingsvorm voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering met subsidieafspraken per 1 januari 2023.

Inleiding

Jeugdbeschermings- en Jeugdreclasseringsmaatregelen (JB en JR) zijn twee vormen van jeugdzorg, die onder de Jeugdwet vallen. Het zijn gedwongen vormen van ondersteuning die ingezet worden na een uitspraak van een rechter. Gemeenten zijn verplicht een aanbod aan JB-/JR-maatregelen te realiseren (artikel 2.4, lid 2 Jeugdwet). JB en JR worden uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen (GI's).

In 2018 hebben de gemeenten in de vier jeugdregio's in Limburg ervoor gekozen om JB en JR vanaf 2019 door middel van een uniforme subsidieregeling te financieren. De GI's in Limburg zijn Stichting Bureau Jeugdzorg Limburg (BJZ), William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (WSS) en Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (LdH).

In juni 2021 hebben de colleges van Midden-Limburg West besloten om gebruik te maken van de verlengingsoptie in de Subsidieregeling Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2019-2022 (de subsidieregeling) en de subsidieverlening met één jaar te verlengen. Het jaar 2022 is het laatste jaar dat de aangegane subsidierelatie met de GI's verlengd mag worden. Daarom zijn de vier jeugdregio's in Limburg in juni 2021 gestart met de voorbereiding en verkenning van de nieuwe verwerving.

Beoogd effect/doel

Met ingang van 2023 uitvoering geven aan de kinderbeschermingsmaatregelen van de jeugdreclassering en van de jeugdhulp die voortvloeien uit een strafrechtelijke beslissing conform artikel 2.4, lid 2 van de Jeugdwet.

Weert, 3 januari 2022	S		B	W	W	W	W	W
	MM		RV	MvdH	TG	WvE	PS	HvdL
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

Akkoord

Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder

Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 25 januari 2022

Niet akkoord

Gewijzigde versie

Nummer: 8

De secretaris,

Argumenten

1.1 *Het bepalen van het vervolg op de huidige subsidieregeling valt niet onder het mandaat aan de gemeente Nederweert.*

Op 22 september 2020 heeft u besloten om voor de subsidietoekenning en -vaststelling aan de GI's het mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nederweert. De besluiten over het vervolg van de huidige subsidieregeling vallen echter niet onder het afgegeven mandaat.

1.2 *De huidige gesubsidieerde GI's zijn betrokken bij de voorbereidingen.*

Op 16 juni 2021 is ambtelijk met de gesubsidieerde GI's gesproken over hun ervaringen met de huidige subsidieregeling en het vervolg daarop. De GI's hebben daarbij aangegeven op hoofdlijnen tevreden te zijn met de bestaande subsidieregeling. Daarbij hebben ze enkele wensen en verbeterpunten meegegeven. In het laatste provinciale bestuurlijk overleg op 14 oktober 2021 hebben de GI's dit standpunt aangescherpt. Bij hen is momenteel geen draagvlak om over te stappen naar inkoop. In ditzelfde provinciaal bestuurlijk overleg met de GI's heeft een aantal wethouders namens de jeugdregio's de wens uitgesproken om ook in 2023 en daarna samen op te willen optrekken bij het vervolg op de huidige verwervingsystematiek met meer focus op inhoud en minder op processen.

2.1 *Geen sprake van marktwerking op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering.*

In Nederland zijn er in totaal slechts 15 GI's waarvan er twee, te weten WSS en LdH landelijk opereren voor een specifieke doelgroep. De overige GI's werken voornamelijk op provinciaal of regionaal niveau. De werkwijze van de GI's is geprotocolleerd. Om de certificering te krijgen en te behouden, vindt frequente toetsing plaats door het Keurmerkinstituut Jeugdzorg. De komende jaren worden er geen nieuwe GI's op de markt verwacht. Van marktwerking binnen het gedwongen kader is dan ook niet of nauwelijks sprake. Het verlenen van subsidie is daarmee een passende verwervingsvorm.

2.2 *Geen transitielasten bij behoud van verwervingsvorm subsidie.*

Het wijzigen van subsidie naar inkoop als verwervingsvorm verhoogt tijdelijk de uitvoeringskosten vanwege enerzijds de afbouw van subsidie en anderzijds het starten van contracten. Deze kosten worden ook wel transitiekosten genoemd. Bij het wijzigen van de verwervingsvorm kan de GI een beroep doen op compensatie voor deze extra kosten. Door subsidie als verwervingsvorm aan te houden worden deze kosten voorkomen.

2.3 *Bij het overgaan naar inkoop is er een grotere kans op discontinuïteit van dienstverlening.*

Een nieuwe verwervingsystematiek brengt mogelijk de continuïteit van de dienstverlening in gevaar. Bij inkoop kan het zijn dat één van de drie huidige GI's niet gegund wordt. Jeugdigen moeten dan worden overgedragen aan een andere GI. Dat zorgt voor onrust bij zowel de jeugdigen als bij het personeel van de desbetreffende GI. Bij subsidie is dit risico ook aanwezig als de keuze wordt gemaakt voor een subsidietender. Bij de uitwerking van de subsidieregeling zal aandacht zijn voor dit risico.

2.4 *Ook subsidie biedt mogelijkheden om te sturen op de inhoud.*

Bij inhoudelijke sturing wordt snel gedacht aan eisen en voorwaarden die alleen gelden bij inkoop. Er zijn echter ook bij het verlenen van subsidie voldoende mogelijkheden om te sturen op inhoud. Denk bijvoorbeeld aan het maken van samenwerkingsafspraken over de ontwikkeling en transformatie van GI's. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn onder meer een systemische (gezinsgerichte) benadering, inzet jeugdhulp in de nabijheid van de eigen woon- en leefomgeving, samenwerken in de jeugdketen en waarheidsvinding. De concrete uitwerking van de subsidieregeling zal in de loop van 2022 ter besluitvorming aan alle colleges in Limburg worden voorgelegd.

2.5 *Stabiele wijze van bekostiging.*

Door opnieuw te kiezen voor subsidie ontvangen de GI's vanaf 2023 op basis van de subsidieregeling voorschotten. Gedurende het jaar worden ontwikkelingen gemonitord en wordt achteraf het subsidie definitief vastgesteld. Daarmee blijft de financiële situatie van de GI's stabiel en gezond. Ongeacht de verwervingsvorm geldt dat op grond van artikel 2.12 Jeugdwet gemeenten redelijke tarieven dienen te hanteren.

2.6 *Het VNG-advies voor subsidie uit 2017 is nog steeds van toepassing.*

In de ledenbrief van 15 december 2017 is het VNG-advies 'Continuïteit Jeugdbescherming en Jeugdreclassering' aangeboden met daarin een uitwerking van het instrument subsidie voor de inkoop van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering naar aanleiding van het onderzoek van de Rebel Group. In die ledenbrief is tevens aangekondigd dat de VNG een model subsidieregeling beschikbaar stelt. De huidige subsidieregeling is gebaseerd op dit model. Het VNG-advies voor subsidie als verwervingsvorm is nog steeds van toepassing en daarom goed bruikbaar voor de nieuwe subsidieregeling vanaf 2023.

2.7 *Behoud van de huidige verwervingsvorm zorgt voor stabiliteit in afwachting van duidelijkheid over het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.*

Op 30 maart 2021 heeft het kabinet het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming naar de Tweede Kamer gestuurd. De uitwerking van het toekomstscenario kan betekenen dat er iets gaat wijzigen in de financiering. Met het voorzetten van de subsidiëring blijft de dienstverlening aan de jeugdigen in afwachting daarvan geborgd.

2.8 *De verwervingsvorm maakt geen verschil op de invloed die de gemeente heeft op de leveringsplicht van de GI in het geval van een opnamestop.*

In 2021 heeft WSS, in verband met personeelstekort, een aantal maanden een opnamestop gehanteerd in Limburg en Noord-Brabant. Hieruit bleek dat de soort verwervingsvorm niet doorslaggevend was met betrekking tot de leveringsplicht van een GI. Zowel voor gemeenten met financiering via een inkooprelatie als voor gemeenten met financiering via subsidie was levering van de dienstverlening niet af te dwingen.

Kanttekeningen en risico's

1. *De gemeente heeft geen invloed op het wel of niet uitspreken van een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel door de rechter.*

De maatregelen worden opgelegd door de kinderrechter. De gemeente heeft daardoor geen invloed op het aantal maatregelen dat de GI's moet uitvoeren. De gemeente moet hoe dan ook financieren. De gemeente kan wel indirect invloed uitoefenen op het voorkomen van en de duur van de maatregel door het beschikbaar stellen van passende jeugdhulp die nodig is tijdens de uitvoering van een beschermingsmaatregel. Dit punt zal worden meegenomen in de verdere uitwerking van de nieuwe subsidieregeling.

2. *Verplichting tot hanteren van reële tarieven*

We zijn op basis van artikel 2.12 van de Jeugdwet verplicht reële tarieven te hanteren voor de uitvoering van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. In 2019 hebben we samen met de GI's hiervoor een traject doorlopen. Ter voorbereiding op de nieuwe subsidieregeling wordt uitgezocht of de huidige basistarieven nog kostendekkend zijn. We hebben geen signalen van GI's ontvangen dat dit niet het geval is. Een nieuw kostprijsonderzoek zal naar verwachting niet nodig zijn. Mocht hier alsnog om worden gevraagd dan zijn daar eenmalig extra kosten mee gemoeid. In het voorstel over de nieuwe subsidieregeling zullen de financiële gevolgen van de tarieven in beeld worden gebracht.

Uitvoering

Om de subsidieregeling voor 2023 gereed te hebben, wordt onderstaande planning voorgesteld:

Processtap	Tijdpad
Toestemming colleges uitwerken nieuwe subsidieregeling	Januari 2022
Uitwerken nieuwe subsidieregeling	Maart 2022
"Marktconsultatie" toetsen nieuwe subsidieregeling GI's	April 2022
Vaststellen nieuwe subsidieregeling colleges/jeugdregio's	Juli 2022
Informerende GI's en verstrekken nieuwe subsidieregeling	Juli 2022

Bij de verdere uitwerking van de nieuwe subsidieregeling wordt gezien of er een subsidietender doorlopen moet worden. Afhankelijk hiervan wordt de planning mogelijk bijgesteld. Tevens moeten

we er rekening mee houden dat in de tweede helft van 2022 termijnen gaan lopen voor de subsidieaanvraag en -verlening voor 2023. Welke termijnen hiervoor gaan gelden is afhankelijk van de uitwerking van de subsidieregeling. Gelet op de strakke planning worden vervolgstappen, in afwachting van de besluitvorming, wel al voorbereid.

Communicatie/participatie

De huidige gesubsidieerde GI's zullen betrokken worden bij de voorbereidingen van de nieuwe subsidieregeling vanaf 2023, zie argument 1.2. Na besluitvorming over de verwervingsvorm in de colleges worden de GI's ambtelijk geïnformeerd over het besluit.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Patricia Vos, financieel adviseur

Extern:

- Beleidsteam Jeugdhulp Midden-Limburg West

Bijlagen:

N.v.t.